

BAŞLARKEN

KADIN
VEKİLLER

Ağrı'dan Diyarbakır'dan geliyorlar, Denizli'den Samsun'dan geliyorlar, Tokat'ın Balıkesir'den geliyorlar. Yeni doğmuş çocukları kucaklarında, aşiret kurallarına, işyerindeki ayrımcılığa karşı geliyorlar. Anne olarak, iş kadını olarak, akademisyen ve şimdi de milletvekili olarak geliyorlar. Türkiye'nin dört bir yanından 50 kadın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geliyor. Sadece hemcinslerini değil, Türkiye'yi temsil etmek üzere.

Geçen yasa döneminden 24 olan kadın milletvekili sayısıyla temsil yeti sınırlamasında dünya liginde alt sıralarda yer alan Türkiye, sayıyı ikiye katladı. Üstelik bu milletvekillerinin bir kısmı geliştikleri kariyeri ilk kadın temsilcileri durumunda. Meclis'teki oranları yüzde 10'u geçemese de kadınlar, Meclis tarihindeki en yüksek sayıya ulaştı. Kadınlara seçme ve seçilme hakkını ilk veren ülkelerden biri olan Türkiye, gecikmeli de olsa Meclis'teki kadın sayısını artırdı.

Pozitif ayrımcılık ve kadın kotası tartışmalarının artdığı günlerde, SA-BAH objektiflerini Türkiye'nin dört bir yanından gelen kadın vekillere yöneltti. Milletvekili kimlikleriyle değil, anne, iş kadını, akademisyen ve ev kadını olarak konuştuk.

İğneyle kuyuyu kazdı Denizli tarihine geçti

Selma Aliye Kavaf 2002 seçimlerinde Denizli'den 6. sıradan aday oldu ama seçilemedi. "Durmak yok yola devam" dedi. Çalıştı, didindi, AK Parti'nin Kadın Kolları Genel Başkanı oldu. Sonra da milletvekili aday. O şimdiki Denizli'nin ilk kadın milletvekili

**Erkekleşen kadınlar
çözüm üretmedi**

Bihlun
Tamaygil

Fotoğraf: Cengiz Uysal

En hamarat milletvekili

13 yaşından bu yana her bayram arifesinde annesine baklava açmaya yardım ediyor. Futbolda kariyer yapamadı ama iyi bir izleyici oldu

İSTANBUL'DAN ikinci kez milletvekili seçilen CHP'li Bihlun Tamaygil, SABAH'ı Ankara'daki "bekarevi"nde kahvaltıyla konuk etti. Ankara'ya pek alışmayan ve İstanbul'a hayran olduğunu her fırsatta dile getiren Tamaygil, esası olarak annesi ile birlikte yaşadığı İstanbul'u görüyor.

BALKAN GÖÇMENİ AİLENİN KIZI

Tamaygil, Balkan göçmeni (Arnavut) bir ailenin iki çocuğundan biri olarak İstanbul'da dünyaya gelmiş. Babasını erken yaşta kaybedtiği için İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde hem okumuş, hem de çalışmış. Daha sonra ver elini Almanya ve ABD. Türkiye'ye döndüğünde ise kendini bir anda iş hayatının içine bulmuş. Finans, tekstil gibi değişik sektörlerde çalışmış. Yoğun temposu nedeniyle işle özel hayatını dengeleyemeyeceğinden emense ettiği için hiç evlenmemiş.

FUTBOL VE BASKETBOL MERAKI

En büyük keyiflerinden biri de futbol ve basketbol maçlarını seyretmek. Fenerbahçe taraftarı olan Tamaygil, fırsat buldukça maç izlemeye gidiyor. Futbola olan bu merakı çok küçük yaşta başlamış. Sokakta, abisi ve mahallenin diğer erkek çocukları ile birlikte top koşturmuş. Futbolda bir kadının kariyer yapma olasılığı bulduğuna ilişkin voleybola yönelmiş. Baklava açıp, dikmiş diyor.

"Annem dikmiş yemek hocasıydı. Arnavut olduğun için iyi yemek yapmaktan zevk almıyordum. Biz de gelenektir. Arife geceleri evde baklava açılır. 12-13 yaşından itibaren anneme yardım ediyordum. Kaybettiğim ağabeyimin oğlu isterse karım olur ve aramızda da olsa ona baklava yaparım."

Zübeyde YALÇIN / ANKARA

Denizli, Ege ve Türkiye'nin en gelişmiş illerinden biri. Ancak bu güzel kentin, bir eksikliği vardı. Ki o eksik, 22 Temmuz seçimlerinde giderildi. Denizli, Cumhuriyet tarihindeki ilk kadın milletvekili 23 Temmuz günü Ankara'ya gönderdi. AK Parti ikinci sıra adayı Selma Aliye Kavaf, üç erkek aday ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Denizli'deki ilk kadın üyesi oldu.

İĞNEYLE KUYUYU KAZDI

Bu, Kavaf'ın ilk denemesi değil. 2003'teki seçimlerde altıncı sıradan aday olmak ve seçilememesine rağmen pes etmeyerek yola devam etmiş. Kavaf'ın öyküsü iğneyle kuyuyu kazma örnekleriyle dolu. 2003'teki seçimlerde alt sıralara konulmasına rağmen küsmemiş ve yola devam etmiş. Çünkü hayatı da yollarda geçmiş Kavaf'ın.

Denizli'deki ilk, orta ve lise öğreniminden sonra Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ne gidip Türkoloji okumuş. Memeleketine öğretmen olarak geri dönen Kavaf, Anadolu'nun birçok kentinde öğretmenlik yapmış. Denizli'yi hiç unutmamış. 2003 seçimlerinde Ak Parti'den aday adayı olmuş. Alt sı-

rada olduğu için seçilememiş ama bu siyasi yaşamının sonu değil başlangıcı olmuş.

TARİHE GEÇTİ

Anadolu Lisesi öğrencisi 16 yaşındaki oğlu Bilge Uğur Kavaf ve maden mühendisi eşi Alaaddin Kavaf ile sakin bir yaşam süren Kavaf, kararlılığı sayesinde 2003 seçimleri sonrası Başbakan Erdoğan tarafından AK Parti Kadın Kolları Başkanlığı'na getirilmiş. Kavaf'ın bir kez daha Ankara ve Anadolu yollarını görmüş ancak bu kez siyaset için. Kapı kapı Anadolu'da gezen ve kadınlara siyasete çağırarak Kavaf'ı AK Parti yine Denizli'ye çağırması ve kararlılığının ödülünü almış. İkinci sıradan aday olan Kavaf, Denizli'nin tarihine Meclis'e ilk kadın milletvekili olarak geçmiş.

Kavaf, kadınların siyasete daha fazla girmesi için çaba gösteren bir isim. Ancak siyasete kadın kotasına karşı. Kadınların tabandan zorlayarak gelmesinden yana ve kotanın erkek egemen bakışın ürünü olduğunu düşünüyor.

Mustafa KAYA / MERKEZ

Sezen Aksu hayranı
rock müzik dinliyor

1983 Yılında Trabzon Of Lisesi'nden birincilikle mezun olan Aşkın Asan, 1984-1989 Riyad Eğitim Fakültesi, İslam İlimler Bölümünden onur öğrencisi olarak bitirdi. ABD'de master yapan Asan, Dubai ve Umman'da da öğretim üyesi olarak bulunmuş. Aşkın Hoca, Türk halk müziği dinliyor. "Sezen Aksu hayranıyım" diyor ama ediyor: "Son zamanlarda, çocuklarım yüzünden Kazan'daki rock müzik sanatçısı Avril ve Amerikalı pop grubu Backstreet Boys dinlemek zorunda kalıyorum."

Karadenizli 'Atom Karınca' iş başında

DOÇ. Dr. Aşkın Asan'ın üç çocukla yaptığı, insanı hayrete düşüren bir kariyeri var. Başlıca dönüştürücü bir koşturmacı. Üstelik bütün bu koşturmacı için tam üç çocuk sağdırağın ve çevresine pozitif enerji saçan tipik bir Karadenizli kadını karşılıyor.

"Ben, 'kariyer de yaparım çocuk da' diyen kesime giriyorum. Sırtımda, karnımda ve elimdekiyle okudum. Okudum" diyor Aşkın Hoca. Sonra da toplumsal eğitimli, kadınlara farklı davranışta dikkat çekerek, "Kadınların eğitim düzeylerini yükseltmek ve iş imkanı sağlamak lazım. Çünkü, erkekler parayı olan kadına daha saygılı davranıyor ve onlar daha az şiddete maruz kalıyor" diye de ekliyor.

'AK PARTİ ACTION'

AK Parti'nin 1965 doğumlu Ankara milletvekili Doç. Dr. Aşkın Asan, tam bir Karadenizli. Hoşgörülü ve esprili. Aşkın Hoca'nın tek sorunu işi adı. Neden mi çünkü onunla ilgili yanlış anlaşılacak şey adı. Trabzon doğumlu Asan'ın adını annesi koymuş. "Karadenizli olduğum için esprili kalırdırım" diyor Asan'a, "aşkın" diyen de, erkek samp telefonunda "Aşkın Bey" diyen de olmuş. Aşkın Hoca, "Yurt dışında ise ismim 'Aşkın at action'. Lakabım ise 'atom karınca' diyor. **Hülya Karabağlı / ANKARA**

Selma
Aliye Kavaf

■ Siyasetin en üst seviyelerine gelse bile kadın bakışını kullanmayan, erkekler gibi düşünen kadınlar var. Kendinizi nerede görüyorsunuz?

Bizim en başta söyleyelim ve durusumuz kadının feminen özelliklerini kaybetmeden siyasete var olmasın. Erkekleşen kadın siyasetçiler, çözüm üretmede ve tabandan gelen kadınların önünü açmada. Tansu Hanım'ın da bir süre sonra başarı grafiğinin düşmesinin nedeni erkekleşmesi. Kadının feminen duruşunu kaybetmeden siyasete var olmasın gerektiği görüşünü savunuyorum. Ayrıca Tansu Çiller onurlu bir şekilde çekilmesini de bildi. Takdir ediyorum. Bence bu da bir kadın duruşudur. Oysa bir çok erkek siyasi lider, başarısızlık halinde çekilmez asla düşünmez. Liderlik saltatı da cabast.

■ Kadın kotası ve pozitif ayrımcılık konularında ne diyorsunuz?

Türkiye'de siyaset erkeğe göre ve erkek egemen tarzda dizayn edilmiş. Liderlik saltatı da bu erkek egemenliği olduğunu beshyor. Kadın kotası ve pozitif ayrımcılık da bana sunu ve zorlama geliyor. Bu da erkek egemenliğinin baştan bir dayatması gibi duruyor. Yine tepeden inmece ve ikameci bir tavır. Yüzde şu kadar kadın oranı iyidir diyor. Ve bu oran kadınların önüne konuyor. Bu da erkek egemen bir tarz. Oysa kadınlardan tabandan yarılar ve mücadele ederek gelmeli. Bu daha arkanın geleceğinin önünü açacaktır. Kota da erkeğe bir yöntem. Aynı zamanda kısıtlayıcı ve anti demokratik bir yöntem.

■ Aynı kadınlar erkekleri seçimlerde iktidara taşıyor, burada bir çelişki yok mu?

Tabanda kadının siyasete katılması hiç bir zaman profesyonel manada olmaması. Sonuçta sağlıklı değişimler tabandan olur. Kadınlardan birçok kadını meclise taşımaya için, teşkilatlarında çalışacak kadınların siyasi bilincilerinin olması lazım. Şimdiki kadar hangi siyasi partide böyle bir siyasi bilinci oluşturmaya kurumsal yapı olumsuz? Sonuçta o kullanan bir vatandaşlık görevi, karıştıran kadınlar erkeklere vatandaşlık görevini yerine getirmek için oy vermişler.

YARIN

- HALİDE İNCEKARA: UD ÇALIP, TEKVANDO BILİYOR, TERZİLİK YAPIYOR
- AYŞE TÜRKMEÑOĞLU: PATLICAN YEMEKLERİNİN ÜSTADI
- FATMA KURTULAN: HEM ÜNİVERSİTEYE HEM DE MECLİS'E GİRDİ